

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 31^ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 228

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019
ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ 2019

ΕΚΛΟΓΟΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΤΟΥΣ 2019

Το Πνευματικό - Πολιτιστικό Κέντρο της λέσχης στο Πανόραμα Βεροίας γέμισε από μέλη μας την Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2019 όπου πραγματοποιήθηκε η εκλογοαπολογιστική Τακτική Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το Καταστατικό του Συλλόγου.

Μετά τον αγιασμό για τη νέα χρονιά από τον πατέρα Ιωάννη και την κοπή της πίτας του Συλλόγου, όπου ανταλλάχθηκαν

ευχές για υγεία, ελπίδα και πρόοδο σε όλα τα μέλη αλλά και σε όλο τον κόσμο, απονεμήθηκαν οι έπαινοι στους νέους φοιτητές, παιδιά της Λέσχης που εισήχθησαν στη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η Γενική Συνέλευση άρχισε με το πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης ήτοι ο πρόεδρος της Ε.Λ.Β.κ. Παύλος Σαρημικηλίδης έκανε το διοικητικό απολογισμό όπου αναφέρθηκε αναλυτικά στα πεπραγμένα της προηγούμενης διετίας παρουσιάζοντας με τάξη και συνέπεια το έργο της κάθε εφορίας καθώς και τον σχετικό οικονομικό απολογισμό. Μετά την κατάθεση του προγραμματισμού και του προϋπολογισμού για το 2019, τα μέλη της Λέσχης προέβησαν σε προτάσεις και τοποθετήσεις, συγχαιρώντας ταυτόχρονα την διοίκηση για το πλούσιο και αξιόλογο έργο της.

Ο Πρόεδρος της Γ.Σ. κ. Αρχιμήδης Ιντζεβίδης και η Γραμματέας κ. Ελπίδα Κιατικίδου, αφού ολοκλήρωσαν με επιτυχία το έργο τους και εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων, ευχήθηκαν καλή συνέχεια και καλή επιτυχία για τη νέα χρονιά.

Στη συνέχεια ακολούθησε η ετυμηγορία-ψηφο-φορία των μελών της Λέσχης για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής, η οποία και ολοκληρώθηκε το απόγευμα.

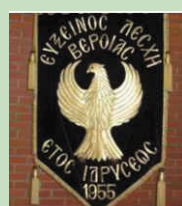
Στη Γ.Σ. παρευρέθηκαν ο Δήμαρχος κ. Κων/νος Βοργιαζίδης, οι πρώην πρόεδροι της Λέσχης κ.κ. Ο. Γωνιάδης, Α. Τσαχουρίδης, Λ. Ζευγαρόπουλος, που είναι και μέλος του Δ.Σ. του Σωματείου Αγίου Γεωργίου Περιστερώτα, Λ. Κουμπουλίδης που είναι και νομικός σύμβουλος της Λέσχης και ο Χ. Καπουρτίδης που είναι και μέλος της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Ποντίων Ελλήνων και πολλά μέλη του συλλόγου.

Έκοψαν τη βασιλόπιτα τα τμήματα παραδοσιακών χορών

Τα τμήματα αρχαρίων ενηλίκων της Ευξεινίου Λέσχης Βέροιας στις 14-01-2019 έκοψαν τη βασιλόπιτα του τμήματος παραδοσιακών χορών από όλη την Ελλάδα και ακολούθησε στις 16-01-2019 η κοπή βασιλόπιτας από το τμήμα ποντιακών χορών της λέσχης. Οι γιορτινές ημέρες μας έδωσαν την ευκαιρία να γνωριστούμε καλύτερα ανταλλάσσοντας ευχές για τον καινούριο χρόνο και τα παρακάθια που ακολούθησαν με μουσική και χορό επισφράγισαν την επιτυχία των εκδηλώσεων.

Όλα αυτά έγιναν με τη συνεχή προσπάθεια των χοροδιδασκάλων κ. Τάκη Τσιαβού και κ. Κυριάκου Παλασιδή τους οποίους η διοίκηση συγχαιρεί και ευχόμαστε σε όλους υγεία, επιτυχίες και πρόοδο στη ζωή τους.

Η Μακεδονία είναι μια και είναι ελληνική

Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι διαδήλωσαν την Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2019 στην Αθήνα, λίγες μέρες πριν την επικύρωση από το ελληνικό κοινοβούλιο της προδοτικής συμφωνίας για τη μετονομασία της πΓΔΜ σε "Βόρεια Μακεδονία".

Η συγκέντρωση αυτή στην οποία συμμετείχαν παιδιά, γυναίκες παππούδες και κάθε ηλικίας άνθρωποι γνήσιοι δημοκράτες Έλληνες ήταν μια διαδήλωση για να βροντοφωνάξουμε για αυτό που όλοι γνωρίζουμε ότι είναι σωστό.

Υπενθυμίζουμε τη θέση της ΕΛΒέροιας για το θέμα:

«Η θέση της Ευξεινίου Λέσχης Βέροιας είναι μία και μοναδική. Η ονομασία του υπόψη κράτους να μην περιέχει τη λέξη "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ" σε οποιαδήποτε γλώσσα και καλεί τα μέλη της να είναι παρόντες, ώστε όλοι μαζί οι Έλληνες να ενώσουμε τη φωνή μας για να ακουστούμε σε όλη την οικουμένη πως διαχρονικά: Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ»

Ο ωραίος αγώνας συνεχίζεται

Το Σκοπιανό και η Συμφωνία των Πρεσπών βρίσκονται στην επικαιρότητα τις τελευταίες μέρες. Πλήθος κόσμου από όλες τις περιοχές της

Ημαθίας και όχι μόνο, κατάφθασαν στην πλατεία Δημαρχείου της Βέροιας στις 22 του Γενάρη για να διαμαρτυρηθούν κατά της Συμφωνίας των Πρεσπών.

Άνθρωποι όλων των ηλικιών με γαλανόλευκες σημαίες στα χέρια, διαμαρτυρήθηκαν κατά της Συμφωνίας των Πρεσπών. Με τα συνθήματά τους οι διαδηλωτές στρέφονται κατά της κυβέρνησης και ζήτησαν από τους βουλευτές να μην ψηφίσουν τη σχετική συμφωνία.

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο κ. Θεοφάνης Μαλκίδης, ενώ την εκδήλωση στήριξαν ο εμπορικός σύλλογος της πόλης, καθώς και πολιτιστικά και αθλητικά σωματεία με κύριο μήνυμα προς την ελληνική πολιτεία ότι ο όρος «Μακεδονία» δεν ανήκει στην πΓΔΜ αλλά στην Ελλάδα. Κάποτε θα το ακούσουν αλλά ας ελπίσουμε να μην είναι πολύ αργά.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356

Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Ε.Λ.ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 1000001

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

17-02-2019

Παρουσίαση του χορευτικού σε εκδήλωση της Ιης ΜΠ

23-02-2019

Αποκριάτικος παιδικός χορός

24-02-2019

Έθιμο "Κουκαρά" στη λέσχη

Η Αποκριά η Καθαρή Δευτέρα και ο κουκαράς

Η Αποκριά (Εμπονέστα)

Η Αποκριά λεγόταν εμπονέστα (προέρχεται από την λέξη απονήστια - εμπρός από τη νηστεία). Τα φαγητά που περίσσευαν

από την προηγούμενη ημέρα της αποκριάς τα έδιναν σε φτωχές οικογένειες, κυρίως τουρκάλες που τριγυρνούσαν στις ελληνικές γειτονιές για τον σκοπό αυτό. Χαρακτηριστική είναι η ερώτηση που απηύθυναν οι τουρκάλες μόλις αντίκριζαν μια ελληνίδα νοικοκυρά: Κόγκσου, αρτούχ - μαρτούχ γιόγκμου; Δηλαδή: Γειτόνισσα, περισσεύματα - ξεπερισσεύματα δεν έχει; Και οι ελληνίδες σχολίαζαν μεταξύ τους: Οσημερον οι τουρξάδες α έχ'νε μπαϊράμ. Δηλαδή: Σήμερα οι τουρκάλες θα έχουν Πάσχα. Δικαίωμα να φάνε από τα περισσεύματα είχαν μόνο όσοι ξενυχτούσαν τραγουδώντας και διασκεδάζοντας χωρίς να κοιμηθούν καθόλου. Αν κάποιος κοιμόταν έχανε αυτό το δικαίωμα. Πριν κοιμηθούν το βράδυ της αποκριάς σφράγιζαν το στόμα τους για την περίοδο της νηστείας τρώγοντας ένα αυγό και λέγοντας: Με τ' ωβόν εβούλωσά το, με τ' ωβόν θ' ανοίγ' ατο. Δηλαδή με το τέλος της νηστείας, μετά την ανάρσταση το πρώτο μη νησιτίσιμο που θα φάει θα είναι το κόκκινο αυγό. Οι Πόντιοι ήταν πολύ αυστηροί με την νηστεία.

Η Καθαρή Δευτέρα

Στον Πόντο η Καθαρή Δευτέρα δεν ήταν ημέρα γλεντιού και πετάγματος αετού. Ήταν ημέρα γενικού καθαρισμού όλων των σκευών και αντικειμένων

που είχαν σχέση με το φαγητό. Έβγαζαν όλο το νοικοκυριό από το σπίτι και έκαναν γενική καθαριότητα των πάντων. Για τον τελειότερο καθαρισμό χρησιμοποιούσαν την κατενή. Η κατενή είναι η γνωστή στους παλαιότερους αλυσίδα. Σε ένα καζάνι έβραζαν νερό με στάχτη και μ' αυτό καθαρίζαν τα μεταλλικά και ξύλινα σκεύη και αντικείμενα. Τα κρεατοκούρια, τα ξύλινα κούτσουρα που επάνω έκοβαν τα κρέατα και έφτιαχναν και κιμά, όχι μόνο τα έπλεναν αλλά και τα έξυναν με αιχμηρά εργαλεία για να εξαφανιστεί κάθε ίχνος λίπους που ενδεχομένως είχε εισχωρήσει στο ξύλο. Παρομοίως έξυναν και τα κοβλάκια (ξύλινα δοχεία για βούτυρο) και τα καρσάνια (ξύλινες λεκάνες). Τα χάλκινα σκεύη αφού τα έπλεναν, τα έτριβαν με στάχτη για να γυαλίσουν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

01-01-2019

Εκπροσώπηση στο πρωτοχρονιάτικο χορό της Ευξείνου Λέσχης Μαρίνας

04-01-2019

Εκπροσώπηση στον ετήσιο χορό της Ευξείνου Λέσχης Επισκοπής Νάουσας.

14-01-2019

Κοπή βασιλόπιτας του τμήματος παραδοσιακών χορών της Ε.Λ.Β.

16-01-2019

Κοπή βασιλόπιτας του τμήματος ποντιακών χορών της Ε.Λ.Β. και παρακάθ με μουσική και χορό.

20-01-2019

Κοπή βασιλόπιτας και Γενική Εκλογοαπολογιστική Συνέλευση της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας.

22-01-2019

Συμμετοχή του συλλόγου στο συλλαλητήριο για τη Μακεδονία που πραγματοποιήθηκε στην πλατεία του Δημαρχείου Βέροιας.

26-01-2019

Εκπροσώπηση στο χορό της Ευξείνου Λέσχης Αλμωπίας.

Ο κουκαράς

Τον κουκαρά κατασκεύαζαν οι γονείς κρυφά από τα παιδιά τους. Αυτός αποτελούνταν από ένα μεγάλο κρεμμύδι ή πατάτα πάνω στο οποίο κάρφωναν σε ημικύκλιο επτά φτερά από κότα ή κόκορα (όσες οι εβδομάδες της νηστείας). Χωρίς να γίνουν αντιληπτές από τα παιδιά τον κρεμούσαν από το ταβάνι στην είσοδο του σπιτιού. Το κρέμασμα γινόταν το πρωί της Καθαρής Δευτέρας (χαράματα). Έτσι όταν ξυπνούσαν τα παιδιά αντίκριζαν τον κουκαρά να κρέμεται από το ταβάνι και να κουνιέται. Αν δεν συμμορφώνονταν με το κράτημα της νηστείας τα φοβέριζαν ότι θα τα φάει ο κουκαράς. Με τρόπο φουσούσαν τον κουκαρά που καθώς κουνιόταν και περιστρέφονταν προκαλούσε τον φόβο. Κάθε εβδομάδα που περνούσε (Σάββατο) αφαιρούσαν και ένα φτερό μέχρι να τελειώσουν όλα με το τελείωμα της νηστείας.

Σε πολλά μέρη της Ελλάδας το αντίστοιχο έθιμο είναι η κυρά Σαρακοστή όπου σε μια κόλλα χαρτί σχεδιάζουμε μια γυναίκα και με το ψαλίδι την κόβουμε στο περίγραμμα της. Αυτή είναι η κυρά Σαρακοστή η οποία δεν έχει στόμα (νηστεία), τα χέρια της είναι σταυρωμένα (προσευχή) και έχει 7 πόδια (όσες και οι 7 εβδομάδες της Σαρακοστής). Κάθε Σάββατο κόβουμε κι ένα πόδι. Το τελευταίο πόδι το κόβουμε το Μεγάλο Σάββατο, το βάζουμε μέσα σ'ένα ξερό σύκο ή καρύδι κι όποιος το βρει στο Πασχαλιάτικο τραπέζι του φέρνει ευλογία.

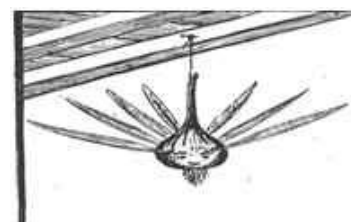
Την Κυρά Σαρακοστή που είναι έθιμο παλιό οι γιαγιάδες μας τη φτιάχναν με αλεύρι και νερό!

Για στολίδι της φορούσαν στο κεφάλι της σταυρό και το στόμα της ξεχνούσαν γιατί νήστευε καιρό!

Και μετρούσαν τις ημέρες με τα πόδια της τα επτά κόβαν ένα τη βδομάδα, μέχρι να ρθει η Πασχαλιά!

Ο φοβερός "κουκαράς"

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Λ. ΒΕΡΟΙΑΣ

Λειτουργεί καθημερινά πλην Παρασκευής και Σαββάτου από τις 17:00 έως τις 21:00.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
pliroforiodotis.gr
laikoyra.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
βεροιότης.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotantheia.com
ammosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr
efxinospontos.gr

Ευκλείδης Κουρτίδης

**Καπεταν Ευκλείδης,
ο θρυλικός αντάρτης του Ανατολικού Πόντου.**

Γεννήθηκε στην Σάντα του Πόντου το 1885. Ήταν ένας από τους πιο φημισμένους οπλαρχηγούς της περιοχής. Εμφανίστηκε ως οπλαρχηγός κατά τη Ρωσική κατοχή του Πόντου (1916-18). Με την αποχώρηση των Ρώσων πάρθηκε η απόφαση για ένοπλη αντίσταση, σε μία εποχή που ο αγώνας στα βουνά της Σάντας ήταν δύσκολος. Ανάδειξε μια καινούρια γενιά παλικαριών που έγιναν θρύλος.

Οι αρχηγοί των Τούρκων τσετέδων και προπάντων ο φοβερός Σουλεϊμάν Κάλφας της κοντινής Γιομουράς, το είχαν βάσει πείσμα ν' αφανίσουν την Σάντα, αλλά σκόνταφταν επάνω στην ορμή των ανταρτών της.

Ο Ευκλείδης μαζί με άλλους τριάντα Σανταίους, ιδιαίτερα με Γαλιανίτες, ήρθαν σε επαφή με το σωματείο "Ένωσις" της Τραπεζούντας κι οπλίστηκαν. Περίμεναν και βοήθεια από το ελληνικό σώμα, που λεγόταν ότι ετοιμαζόταν στον Καύκασο.

Από την Τραπεζούντα πήγε στη Σάντα ο απεσταλμένος του σωματείου "Ένωσις", Θεοδόσης Χειμωνίδης, μάζεψε τους προεστούς σε γενική συνέλευση και συγκρότησαν κεντρική επιτροπή άμυνας. Πρόεδρος της ορίστηκε ο Χειμωνίδης, Γενικός οπλαρχηγός του αγώνα ορίστηκε ο Γιάννης Σπαθάρος με βοηθούς τους Αβραάμ Καλαϊτζίδη, Χρήστο Σεβαστιδίη και Ευκλείδη Κουρτίδη. Ο Ευκλείδης ήταν οπλαρχηγός των Ισχανταίων, με βοηθούς το Γεώργιο Γωνιάδη και τον Περικλή Κουφατοή. Οι Ισχανταίοι του Ευκλείδη έσκαψαν χαρακώματα, που τα φύλαγαν μέρα νύχτα, αλλάζοντας φρουρές. Ήταν πάνω από διακόσιοι άντρες, καλά οπλισμένοι με μάνλιχερ, μάουζερ, γεράδες και με ότι άλλο είχαν, καθώς και με χειροβομβίδες, που τις βρήκαν άδειες και τις γέμισαν με δυναμίτη, προσθέτοντας και καπούλια.

Αρχές του 1918, αέρας πολεμικός φυσούσε στα χωριά της Σάντας κι όλοι οι Σανταίοι βρισκόνταν στα όπλα. Επιταγμένα απ' την Επιτροπή της άμυνας όλα τα ζώα, νοικιασμένα κι' άλλα απ' την Γαλιαινα, έτοιμα ολούθε τ'αλληκάρια, με τους σκοπούς στα χαρακώματα, που είχαν διαταγή να ρίξουν τρεις τουφεκιές για σύνθημα στην περίπτωση που θα φαινόταν ο εχθρός.

Η πιο δραματική στιγμή του αντάρτικου της Σάντας, ήταν η μάχη στη σπηλιά της Μαγάρας. Όπως αναφέρει σε αφήγηση του στην "Ποντιακή Εστία" (τεύχος 88), ο Κρωμναίος Ζαχαρίας Μουσικίδης, οι αντάρτες στις αρχές Σεπτεμβρίου του 1921, μαζεύτηκαν στη Μάγαρα (Μεγάλη Σπηλιά) μαζί με 300 γυναικόπαιδα από τη Σάντα. Οι αντάρτες Σανταίοι ήταν εκατο. Εκεί ταμπουρώθηκαν. Οι Τούρκοι του Σουλεϊμάν Κάλφα τους επιτέθηκαν και ζήτησαν να παραδοθούν. Ο Δημήτριος Τσιρίπ, υπαρχηγός του Ευκλείδη, βγήκε και φώναξε πως δεν παραδίδονται. Μιά σφαίρα τον χτύπησε στο κεφάλι και τον σκότωσε.

Ο Ζαχαρίας Μουσικίδης στην αφήγησή του, συνεχίζει:

"Ο Ευκλείδης τότε, μόλις είδε πως σκοτώθηκε ο συναρχηγός του, μεταχειρίστηκε το παρακάτω τέχνασμα: Δέκα παλικάρια είχαν πιστόλια των 10 φυσιγγίων. Τα πιστόλια αυτά ήσαν αυτόματα, και όταν πυροβολούσε κανείς με αυτά έδινε την εντύπωση πολυβόλου. Διέταξε λοιπόν ο Ευκλείδης στα παλικάρια του να ρίξουν με τα πιστόλια ο ένας κατόπιν του άλλου, για να προκαλέσει στους Τούρκους την εντύπωση που ήθελε. Μόλις βρόντησαν τα πιστόλια, οι Τούρκοι τα πήραν για πολυβόλα και τα'χασαν. Επάνω στη σαστιμάρα τους ακούστηκε και ο τρομερός βρόντος δύο χειροβομβίδων αντάρτικης κατασκευής, και όλα αυτά κλόνισαν το ηθικό των Τούρκων".

Έτσι τέλειωσε η μάχη της Μαγάρας όπου χάθηκε ο ένας απ' τους δυο γενναίους αρχηγούς των ανταρτών της Σάντας. Άλλοι αντάρτες ακολούθησαν άλλες γυναίκες και παιδιά για προστασία και τις σιγούρεφαν μέσα στα πυκνά δάση της Παναγίας Σουμελά, απ' όπου πάλι ξέφυγαν αργότερα. Ο στρατός, ευθύς μετά την εκτόπιση του πληθυσμού, έβαλε φωτιά στα περισσότερα σπίτια, έκαψε και τις εκκλησιές τίνανε με δυναμίτες τα κωδωνοστάσια, κατάστρεψε ακόμα και τις βρύσες. Ύστερα έφυγε ο στρατός και μείναν μόνοι οι τσέτες που πέσαν στη ληλασία, βασάνισαν και σκότωσαν όσους γέρους και γριές βρήκαν κρυμμένους κι έφυγαν κι αυτοί.

Μετά την καταστροφή της Σαντάς είχε ελαττωθεί η πίστη των ανταρτών στον αγώνα τους, που δεν είχε πλέον νόημα και αυτό οδήγησε στη χαλάρωση της συνοχής τους, εκτός του ότι είχαν και προσωπικές διαφορές ανάμεσά τους. Για το λόγο αυτό αλλά και για να δώσουν μικρότερο στόχο χώρισαν σε ομάδες. Οι Σανταίοι αντάρτες είναι οι τελευταίοι Έλληνες που αποχώρησαν από την πατρίδα το 1924, όταν όλοι οι άλλοι πόντιοι είχαν ήδη εγκατασταθεί στην Ελλάδα σχεδόν δύο χρόνια πριν.

Ο Ευκλείδης Κουρτίδης ήρθε στην Ελλάδα το 1924 και εγκαταστάθηκε στη Νέα Σάντα στο Νομό Κιλκίς. Αρνούμενος να εξαργυρώσει τους αγώνες και τη φήμη του, ασχολήθηκε με την κτηνοτροφία. Απεβίωσε στις 10 Φεβρουαρίου του 1937, όταν έπεσε από το κάρο του και τον ποδοπάτησαν τα άλογά του. Η αγάπη του για την πατρίδα, το ήθος του και η απaráμιλλη παλικαριά του, έγινε τραγούδι:

**"Σαπάν Μούσα, Σειτ αγάς,
Κάλφας ο Γιομουρέτες
Ετρόμαζαν που άκουγαν
Ευκλείδης ο Σαντέτες!!**

Οι Άγιοι του Πόντου

**ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΑΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ**

Ο Άγιος Ιωάννης καταγόταν από την Τραπεζούντα και ήταν λόγιος πρόκριτος της πόλης αυτής και πολύ ευσεβής.

Ασχολούμενος με το εμπόριο, κάποτε επιβιβάστηκε σ' ένα τουρκικό πλοίο και συνόδευε τα εμπορεύματα του. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, η προσευχή, η νηστεία και η ελεημοσύνη που εκδήλωσε ο Ιωάννης, κίνησε τον φθόνο του Τούρκου πλοιάρχου, ο οποίος με μακρές συζητήσεις προσπαθούσε να τον προσηλυτίσει. Ο Ιωάννης έμπειρος σχετικά με τις Γραφές, νίκησε τον πλοίαρχο στις θρησκευτικές αυτές συζητήσεις.

Όταν αποβιβάστηκαν στο Άκκερμαν (Ασπρόκαστρο), ο πλοίαρχος συκοφάντησε τον Ιωάννη στον Τούρκο ηγεμόνα, ότι δήθεν έδωσε λόγο να γίνει μωαμεθανός. Μετά από λίγο οδηγούσαν με τιμές τον Ιωάννη, μπροστά στον ηγεμόνα, που με κολακείες και υποσχέσεις προσπαθούσε να επιτύχει τον σκοπό του. Αλλά ο Ιωάννης περίτρανα ομολόγησε πώς ήταν, είναι και θα παραμείνει χριστιανός, όσα πλούτη και αξιώματα και αν του προσφέρουν. Θυμωμένος ο ηγεμόνας, διέταξε και τον βασάνισαν τόσο σκληρά, ώστε το αίμα του έτρεχε σαν ποτάμι. Κατόπιν έτσι αιμόφυρτο τον έριξαν στη φυλακή.

Την επόμενη ημέρα, όταν τον ξαναπαρουσίασαν στον ηγεμόνα, ο Ιωάννης ομολόγησε με περισσότερο θάρρος την πίστη του, λέγοντας πως αυτά τα βασανιστήρια που του έκαναν δεν του φάνηκαν τίποτα και αν έχουν άλλα καινούργια ας τα εφαρμόσουν. Εξοργισμένος ακόμα περισσότερο από τα λόγια αυτά ο τύραννος, διέταξε και τον μαστίγωσαν τόσο βάρβαρα, ώστε άρχισαν να πέφτουν κομμάτια οι σάρκες του, μέχρι που φάνηκαν τα εντόσθια του. Στη συνέχεια τον έδεσαν στην ουρά ενός αγρίου αλόγου, που τον έσερνε μέσα στους δρόμους της πόλης. Τη στιγμή δε που περνούσε από την εβραϊκή συνοικία, οι Εβραίοι έβριζαν και κακοποιούσαν τον Μάρτυρα. Ένας μάλιστα, πήρε ένα σπαθί και του έκοψε το κεφάλι, στις 12 Ιουνίου 1492 μ.Χ. (Κατά τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη το 1642 μ.Χ. ή κατά άλλες πηγές το 1330 μ.Χ.).

Από τα θαύματα που έκανε το εγκαταλελειμμένο λείψανο του Αγίου, ο ηγεμόνας φοβήθηκε και έδωσε την άδεια στους χριστιανούς να το παραλάβουν και να το κηδεύσουν με τιμές σε κάποιο Ναό, όπου παρέμεινε 70 χρόνια θαυματουργώντας. Αργότερα, με βασιλικές τιμές, μετακομίστηκε στη Σουτζάβα της Μολδαβίας υπό του βοεβόδα της Μολδαβίας Αλεξάνδρου του Αγαθού. Το 1686 μ.Χ., κατά την εκστρατεία του Ιωάννου Σομπιέσκι κατά των Τούρκων, παραληφθέν μεταφέρθηκε στην πόλη Ζιολκίεβ της Πολωνίας. Το 1783 μ.Χ., επανήχθη και πάλι στη Σουτσεάβα με διαταγή του αυτοκράτορα Ιωσήφ Β'.

Ακολουθία του Νεομάρτυρα Ιωάννη εξέδωσε στη Βενετία, το 1752 μ.Χ., ο Ιουστίνος ο Δεκαδύος, και άλλη, συντεθείσα υπό του Πατριάρχου Αλεξανδρείας Νικηφόρου του Κρητός, εξέδωσε στο Ιάσιο το 1819 μ.Χ. ο Τραπεζούντιος Θωμάς Μπουγιούκης.

Οι τούρκοι ξανακτίζουν τη Σαντά

Η Σάντα μοιάζει σαν αρχαιολογικός χώρος, που βρίσκεται εντός των ορίων της επαρχίας της Μαύρης Θάλασσας Αργυρούπολη Dumanlı και ονομάστηκε μια “κρυμμένη πόλη κοντά στον ουρανό” ενώ η ύπαρξη της χρονολογείται από τον Μεσαίωνα.

Ωστόσο, συγκεκριμένες κατασκευές που κατασκευάστηκαν παράνομα από νομάδες που ασχολούνται με την εκτροφή ζώων στα ερείπια των εγκαταλελειμμένων σπιτιών των παπιούδων μας έχουν κριθεί από το Γραφείο του Διοικητή του [Gümüşhane](#) παράνομα κτίσματα.

Το γραφείο του κυβερνήτη έχει δώσει χρόνο στους ιδιοκτήτες των δομών χωρίς άδεια, οι οποίες λένε ότι δημιουργούν οπτική ρύπανση στον ιστορικό τομέα, για να τις εναρμονίσουν με τη φύση. Αλλά αν δεν το κάνουν, οι αρχές δήλωσαν ότι θα τους καταστρέψουν.

Ιδρύθηκε από τους Έλληνες τον 17ο αιώνα. Η Σαντά ή ο [Άγιος Βασίλης](#) κατά τους ντόπιους τούρκους έχει επτά γειτονιές, με πέτρινα σπιτία και τουλάχιστον έναν ναό κάθε χωριό. Αλλά οι κατασκευές, οι οποίες αντικατοπτρίζουν την ελληνική αστική αρχιτεκτονική, έχουν παραμεληθεί επειδή η μεταφορά στην περιοχή είναι δύσκολη.

Ο Διοικητής του [Gümüşhane](#) Okay Memiş είπε ότι τα [ερείπια](#) της [Σάντα](#) είχαν μια υπέροχη ιστορία και φύση, τονίζοντας ότι τα [ερείπια](#) δεν ήταν αφύλακτα.

"Πέρυσι ξεκινήσαμε ένα διαγωνισμό για την ασφαλτοσκυροδέματος ενός δρόμου οκτώ χιλιομέτρων, από το οροπέδιο Taşköprü μέχρι το [Santa](#). Ο χρόνος ταξιδιού θα μειωθεί στο μισό. Ο δρόμος θα μας επιτρέψει να προστατέψουμε την [αρχαία](#) πόλη όπου βρίσκονται τα [ερείπια](#) της [Σάντα](#).

Η «μοναδική δομή» θα πρέπει να αναδειχθεί, είπε ο Coşkun Erüz, πρόεδρος της Ένωσης για την Προστασία των Φυσικών και Ιστορικών Αξιών και ένας ακαδημαϊκός στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Karadeniz (KTU), δήλωσε ότι οι πέτρινες κατασκευές στα [ερείπια](#) της [Santa](#) και στην περιοχή συνέδεσαν το ενδιαφέρον των ανθρώπων με την ιστορία της περιοχής.

Είναι γνωστό ότι η [Σάντα](#), η πολιτιστική κληρονομιά του ελληνικού Πόντου στην Ανατολική Μαύρη Θάλασσα, χτίστηκε τον 17ο αιώνα. Οι δομές που εγκαταλείφθηκαν μετά την απομάκρυνση των Ελλήνων από την περιοχή το 1923 βρίσκονται στο χωριό Dumanlı, 72 χιλιόμετρα μακριά από την Αργυρούπολη και 42 χιλιόμετρα από την Τραπεζούντα. Η αρχαία ελληνική αστική αρχιτεκτονική φαίνεται ακόμη και σήμερα στα [ερείπια](#) της Σάντας όπου περίπου 5.000 άνθρωποι ζούσαν μεταξύ 1700 και 1900μχ.

Ελπίζουμε το ενδιαφέρον των τοπικών αρχών να έχει συνέχεια και τα λόγια τους να γίνουν έργα.

Η Τουρκία «στοχεύει να αντλήσει 50 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως με τη βοήθεια του τουρισμού πίστης»

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού της Τουρκίας θα πραγματοποιήσει έργα προώθησης για την τόνωση του [θρησκευτικού τουρισμού](#) από το επόμενο έτος, με στόχο την αύξηση του αριθμού των τουριστών που έρχονται στη χώρα και να περάσει τα 50 εκατομμύρια.

Τα έργα θα περιλαμβάνουν 15 θρησκευτικά μνημεία που εξυπηρετούν τους πιστούς των τριών μονοθεϊστικών θρησκειών, με πιθανότητες να προστεθούν στα έργα και το Μουσείο της Αγίας Σοφίας και η Εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Η Αγία Σοφία είναι ένας σημαντικός προορισμός για τους θρησκευτικούς τουρίστες, ο οποίος εξυπηρετήσε τους πιστούς τόσο του Ισλάμ όσο και του Χριστιανισμού. Είναι διάσημο διεθνώς για να είναι μία από τις σημαντικότερες βυζαντινές κατασκευές και τα μεγαλύτερα μνημεία του κόσμου που κτίσθηκε, στην Κωνσταντινούπολη, τον 6ο αιώνα, με τη διαταγή του βυζαντινού αυτοκράτορα Ιουστινιανού Α', Η Αγία Σοφία μετατράπηκε σε τζαμί όταν οι Οθωμανοί κατέκτησαν την Κωνσταντινούπολη το 1453. Μετά την κατάρρευση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην αρχή του 20ου αιώνα, μετατράπηκε σε μουσείο. Η Αγία Σοφία είναι επίσης μια σημαντική θέση στον κόσμο των τεχνών με την αρχιτεκτονική, τη μεγαλοπρέπεια, το μέγεθος και τις λειτουργίες της.

Άλλα κέντρα που συμπεριλαμβάνονται είναι το Τζαμί Sultanahmet (Μπλε) στην Κωνσταντινούπολη, το Τζαμί Süleymaniye στην Κωνσταντινούπολη, η Καππαδοκία στην κεντρική ανατολική επαρχία Nevşehir, η Έφεσος στην επαρχία του Αιγαίου της Σμύρνης, η εκκλησία του Αγίου Πιέρ στη νότια συνοριακή επαρχία Hatay, η Αγία Ειρήνη στην Κωνσταντινούπολη, το Τζαμί Selimiye στη βορειοδυτική επαρχία της Οδηράν, το Σπίτι της Παναγίας στη İzmir, το Μουσείο Mevlana στην κεντρική ανατολική επαρχία Konya, η Μονή Deyrulzafaran στη νοτιοανατολική επαρχία Mardin, η Μονή Sümela στην επαρχία του Ευξείνου Πόντου του Τραπεζούντα και το Τζαμί Divriği και το Şifaiye Madrasah στην κεντρική ανατολική επαρχία του Σίβα.

Συστάθηκε επιτροπή με εκπροσώπους των υπουργείων εξωτερικών, εσωτερικών και πολιτισμού και άλλων δημόσιων ιδρυμάτων. Η επιτροπή διαπίστωσε εννέα σημαντικές θέσεις για τον Χριστιανισμό. Περιλαμβάνει την εκκλησία του Αγίου Βασίλη στην Αντλία της Αντλίας, την εκκλησία του Αγίου Πιέρ στην Αντάκβα του Χατάι, το σπίτι της Παναγίας στη Σμύρνη, την εκκλησία του Αγίου Νικολά στο İzmit, το μουσείο της Αγίας Σοφίας, τη συναγωγή της Σάρδης στη Μανίσα, την αρχαία πόλη της Λαοδικίας στο Παμούκκαλε Η Ορθόδοξη Εκκλησία του Derinkuyu στο Nevşehir, η εκκλησία Saint Jean στην περιοχή του Αλαζέρ του Αιγαίου και η αρχαία πόλη Πισιδία στην κεντρική ανατολική επαρχία της Isparta.

Στη φωτογραφία οι τουρίστες εξερευνούν την εκκλησία του Αγίου Νικολάου στην νότια επαρχία Αντάλια της Τουρκίας. Είναι αξιοσημείωτο ότι είναι ο τόπος ταφής του Αγίου Νικολάου της Μύρας, χριστιανός επίσκοπος του αρχαίου κράτους της Μύρας του 4ου αιώνα, μια σημαντική θρησκευτική φιγούρα για τους ορθόδοξους Χριστιανούς και τους Ρωμαιοκαθολικούς και την ιστορική έμπνευση για τον Άγιο Βασίλη. Η Εκκλησία βρίσκεται στον κατάλογο της UNESCO για να γίνει Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. (Πρακτορείο ειδήσεων Demirören)

Οι τούρκοι σκέπτονται και χρησιμοποιούν και τα δικά μας πολιτιστικά μνημεία.

ΕΜΕΙΣ ΤΙ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ;

ΠΗΓΗ:Umut Erdem - ΑΓΚΥΡΑ

Στις ακτές των σύννεφων

Τα οροπέδια αντιπροσωπεύουν ένα πάθος που όσοι δεν έχουν μεγαλώσει με τη μυρωδιά της γης δύσκολα μπορούν να καταλάβουν. Για περισσότερο από εκατοντάδες χρόνια, αυτά τα ατελείωτα ανατολικά εδάφη οδηγούν τα περίεργα γνωστά μας βήματα στην αγκαλιά των βουνών. Το φως παραμένει στα οροπέδια της ανατολικής περιοχής της [ΜαύρηςΘάλασσας](#) μέχρις ότου μια ξαφνική ομίχλη θολώσει το όραμά σας ή μια κραυγή προσελκύσει την προσοχή σας.

Χαιρετίζοντας την άφιξη του καλοκαιριού εδώ αισθάνεσαι ότι γνωρίζεις την πιο όμορφη μητέρα φύση. Η περιοχή της ανατολικής [ΜαύρηςΘάλασσας](#) είναι γνωστή για τη σκοτεινή και πρύμνη θάλασσα και τα οροπέδια της που είναι ζωγραφισμένα σε όλες τις αποχρώσεις του πράσινου. Αν είστε πραγματικά πρόθυμοι να ακούσετε την έκκληση της φύσης, σας συνιστούμε να διαβάσετε τις προτάσεις μας σχετικά με αυτή την πολύχρωμη περιοχή. Μέσα στα ομορφότερα οροπέδια, τα θαύματα της φύσης, τις συναρπαστικές δραστηριότητες, τα υπέροχα διαλείμματα και τους αδιόρατους θησαυρούς, θα συνοδεύεστε από τη συνεχή αίσθηση ότι αυτό το μέρος της φύσης έχει πολλά να προσφέρει.

Πιο κοντά στα αστέρια

Ο δρόμος ξεκινάει από το İyidere στην ακτή του Rize και φτάνει στην κοιλάδα İkizdere μέσα από τα ατελείωτα πεδία του τσαγιού και του καλαμποκιού. Η πόλη που ονομάζεται Güneyce βρίσκεται σε αυτόν τον δρόμο και φημίζεται για τα 150χρονα ξύλινα τζαμιά της, τα οποία είναι φτιαγμένα από καστανιές. Η İkizdere Valley παίρνει το όνομά της από την πόλη με το ίδιο όνομα, που βρίσκεται εκεί όπου συναντώνται τα ρέματα Kõhçer και Cimil. Η πόλη είναι γνωστή για το πολύχρωμο παζάρι της, τους καταρράκτες του Manle και τη Vane Thermal Spring. Το παζάρι της πόλης προσφέρει διάφορα αντικείμενα, όπως μαντίλια με κίτρινο χρώμα, χτενισμένα στο χέρι, διακοσμημένα με κουστούμια, λεκάνες, μάλλινες κάλτσες, χωριάτικο τυρί, ξύλινες μπανιέρες και αναλόγια.

Το Dereköy, που βρίσκεται στη νότια πλευρά της πόλης, είναι το σημείο εισόδου στις κοιλάδες İkizdere. Εκτός από την κοιλάδα του Anzer που είναι γνωστή για το μέλι της, βρίσκονται εδώ επίσης οι κάμπια Çamlık, Ruşula, Gökyayla, Cimil, Çiçekli, Mahura, Yatak, Buzlağan, Kaban και Βάσα. Είναι καλή ιδέα να επισκεφθείτε την κοιλάδα Çamlık, όπου παρέχονται υπηρεσίες καταλύματος, φαγητού και τουριστικών υπηρεσιών ως κέντρο λόγω της προσβασιμότητάς του. Η κορυφή Onit 2,600 μέτρων, ένα από τα δύο ορεινά περάσματα με το μεγαλύτερο υψόμετρο, στεγάζεται με μια παγετώδη λίμνη που ονομάζεται Aygır (επιβήτορας).

Ο δρόμος Çamlıhemşin περνά μέσα από ένα συναρπαστικό πράσινο πανόραμα. Η λεκάνη του Hemşin, που τροφοδοτείται από το Firtina (Storm) Brook, είναι μια από τις καλύτερες τοποθεσίες όπου μπορείτε να δείτε την απότομη φύση της περιοχής της [ΜαύρηςΘάλασσας](#) γεμάτη κοιλάδες. Η λεκάνη, γύρω από την οποία βρίσκονται περίπου 50 οροπέδια και περισσότερα από 70 ορεινά χωριά, περιβάλλεται από τα υψηλότερα βουνά της ανατολικής [ΜαύρηςΘάλασσας](#). Ο τρόπος εγκατάστασης στην περιοχή έχει τη μορφή μικρών ομιχλώσεων και αποτελείται από λίγα

μόνο νοικοκυριά.

Η πραγματική έκπληξη του Çamlıhemşin είναι η γειτονιά Makrevis, όπου βρίσκονται τα πιο εντυπωσιακά σπίτια της περιοχής του [ΕυξείνουΠόντου](#). Το νεώτερο από τα 20 σπίτια στην πλευρά ενός δασωμένου και ομιχλώδους βουνού είναι 150 ετών. Τα κτίρια που αντικατοπτρίζουν την τέλεια σύνθεση κοπής πέτρας και ξύλου έχουν έναν εσωτερικό χώρο γεμάτο αντικες, κεραμικές σόμπες και σπάνια γυαλικά και αντανακλούν τη γεύση των κατοίκων της κοιλάδας.

Εντελώς διαφορετικός κόσμος

Το ταξίδι στα σύννεφα συνεχίζεται στη διαδρομή Çatköy-Versenik. Αυτή η καταπράσινη κοιλάδα είναι γεμάτη αφιδωτές γέφυρες, εστιατόρια στην ύπαιθρο, μυστηριώδη μοναστήρια και μίνι-τελεφερίκια που μεταφέρουν τα σπίτια προς τα οροπέδια στην καρδιά των βουνών Kaçkar. Το Zilkale, που υψώνεται στη μέση ενός άγριου φαράγγιου στα βάθη της κοιλάδας Firtina, έχει μια μυστηριώδη και ρομαντική εμφάνιση. Αυτή είναι και η είσοδος του Εθνικού Πάρκου Βουνών Kaçkar.

Αυτό το πάρκο είναι ένα παραδεισένιο καταφύγιο για περισσότερα από 230 είδη πουλιών και 2.300 ζωντανά όντα εκ των οποίων τα 550 είναι ενδημικά. Τα βουνά Kaçkar είναι οι σημαντικότεροι χώροι διαβίωσης του γουρουνόπουλου και του κοτόπουλου σημύδας στην Ανατολία. Αυτό είναι ένα τέλειο κέντρο έλξης για τους παρατηρητές της φύσης. Καθώς ο ορεινός δρόμος γίνεται πιο απότομος προς το Kaçkar, το τοπίο καλύπτεται από πευκοδάση, ευρύχωρα πεδία και λουλούδια με οροπέδιο. Ο δρόμος είναι διχαλωτός στο Çatköy στις φούστες του βουνού Tatos, ο δρόμος στα αριστερά οδηγεί στα Elevit, Trovit, Palavit, Amlakit, Kavron, Hazındağ και Samistal οροπέδια, ενώ ο δρόμος στα δεξιά οδηγεί στο Hisarcık, Çiçekli, Orta, Baş και Hacivanak. Στις φούστες του Çatköy βρίσκεται το κρυμμένο οροπέδιο Kito που βλέπει από πάνω από την κοιλάδα Firtina. Δεν υπάρχουν νέα κτίρια στο Kito εκτός από τα παλιά ξύλινα οροπέδια. Το Kito φιλοξενεί τη λίμνη Balıklı με τις πολλές πηγές του.

Ωρα για 'Horon'

Το Maçka, μια περιοχή του [Trabzon που](#) κρύβεται στις φούστες των ανατολικών βουνών της [ΜαύρηςΘάλασσας](#) και περιβάλλεται από καταπράσινα δάση, είναι γεμάτη εκπλήξεις, όπως δροσερά οροπέδια ιστορικά μεσαιωνικά μοναστήρια, παραδοσιακά φαγητά και πολύχρωμα φεστιβάλ. Το Coşandere, ένας ποταμός που διέρχεται από την περιοχή, οδηγεί στη Μονή

Sumela. Ο δρόμος γίνεται καλύτερο καθώς οδηγεί στην κοιλάδα του Zigana και στα βουνά. Το Hamsiköy, το οποίο φιλοξενεί το Holiday Village Club Zigana με περίπου 40 ξύλινα ορεινά σπίτια, είναι ο τόπος όπου βρίσκονται οι μεγαλύτερες οροπέδια στην περιοχή της ανατολικής [ΜαύρηςΘάλασσας](#).

Μεταξύ των χαρακτηριστικών οροπέδων Maçka είναι τα Uzungöl, Solma, Lişer, Sera Lake, Mavura, Kiraz, Lapazan, Çakırgöl, Çatma, Oba, Düzköy, Karadağ, Hidirnebi, Kuruçam και Sis Mountain. Η διαδρομή Torul-Gümüşhane-Yayladere μας οδηγεί στους ανεξερεύνητους θησαυρούς της ανατολικής [ΜαύρηςΘάλασσας](#). Μέσω του Pass Salmankeş, φτάνουμε στο πιο απρόσιτο σημείο της περιοχής, την κοιλάδα Yağmurdere. Μια πόλη που ονομάζεται Dumanlı βρίσκεται στην όχθη του ποταμού Yanbolu. Αυτή η πόλη ονομαζόταν κάποτε Σάντα, η οποία ήταν το κέντρο επτά ελληνικών χωριών. Αυτά τα χωριά, που βρίσκονται σε μια στενή κοιλάδα με πλάτος 1800 μέτρων, είναι γεμάτα από όμορφα μοναστήρια που έχουν επιζηήσει ακόμα.

Φυσικά, δεν πρέπει να ξεχνάμε, ένα από τα γνωστά σπίτια στα φεστιβάλ της ανατολικής [ΜαύρηςΘάλασσας](#). Ο Artvin, κρυμμένος πίσω από την παρθένα φυσική ομορφιά των βουνών Kaçkar, είναι η ανατολική περιοχή της [ΜαύρηςΘάλασσας](#) με τα φεστιβάλ του οροπεδίου, τις γεωργιανές εκκλησίες και τις φυσικές αθλητικές εγκαταστάσεις. Το Οροπέδιο Kafkasör, γνωστό και ως "Πράσινη Ομπρέλα", είναι διάσημο για τις ταυρομαχίες του. Το φεστιβάλ διαρκεί τέσσερις ημέρες και αρχίζει την τελευταία εβδομάδα του Ιουνίου.

Οι διαστάσεις και τα απομονωμένα σημεία των γεωργιανών εκκλησιών, που βρίσκονται κοντά στα χωριά στην κοιλάδα του Coruh και μερικά από τα οποία χτίστηκαν πριν από περίπου χίλια χρόνια, είναι εντυπωσιακά. Οι πιο εντυπωσιακές εκκλησίες είναι η Dörtkilise (Τέσσερις εκκλησίες) κοντά στο χωριό Tekkale στην περιοχή Yusufoğlu, η εκκλησία Öskvank στο χωριό Çamlıyamaç και η εκκλησία İshan στο χωριό İshan. Εκείνοι που επιθυμούν να δουν τα χωριά του Artvin όπου τα ίχνη του γεωργιανού πολιτισμού εξακολουθούν να είναι ορατά μπορούν να επισκεφθούν τις ακόλουθες κοιλάδες: Meydancık (İmerhev) στο Şavşat, Muratlı (Maradit) και Camili (Macahel) στο Borçka. Το δροσερό αεράκι το βράδυ στην ανατολική [ΜαύρηΘάλασσα](#) τα οροπέδια φέρνουν μαζί τους τους ήχους του χαρούμενου «οροφών». Οι μελωδίες των παραδοσιακών μουσικών οργάνων όπως το kemençe (παρόμοιο με το βιολί) και το tulum (παρόμοιο με τη γκάιντα) που παίζουν οι ντόπιοι των οροπέδων καλούν κάθε περιπλανώμενο στην Ανατολική [ΜαύρηΘάλασσα](#).

Πώς να πάτε εκεί;

Ο συντομότερος τρόπος για να ξεκινήσετε την περιήγησή σας στα ανατολικά όρη της [ΜαύρηςΘάλασσας](#) είναι να πάρετε μια πτήση προς [Τραπεζούντα](#) ή να ακολουθήσετε την Εύξεινο Λέσχη Βέροιας στο Προσκήνιο που θα πραγματοποιήσει στις 26 Ιουλίου 2019. Περισσότερες λεπτομέρειες στο επόμενο φύλλο του "Αργοναύτη"

ΠΗΓΗ: TRABZON NEWS

Επιμέλεια: Νίκος Τουμπουλίδης

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΛΕΣΧΗΣ και η κατανομή αξιωμάτων

Κατά την πρώτη συνεδρίαση του νέου Δ.Σ. στις 20-01-2019 μετά την Εκλογοαπολογιστική Τακτική Γενική Συνέλευση έγινε η κατανομή των αξιωμάτων και η νέα σύνθεση του Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας για τη διετία 2019-2020, έχει ως εξής:

Πρόεδρος	Τουμπουλιδής Νικόλαος του Κωνσταντίνου
Α' Αντιπρόεδρος	Θεοδωρίδης Σπυρίδων του Γεωργίου
Β' Αντιπρόεδρος	Φωτιάδης Φιλοκτήμων του Γεωργίου
Γ. Γραμματέας	Τογκουσίδου Ευαγγελία του Αθανασίου
Ταμίας	Ανεσίδου Ευσταθία του Ευσταθίου
Εφ. Δημ. Σχέσεων	Καπουρτίδης Χαράλαμπος του Κων/νου
Εφ. Κ-Α Περιουσίας	Απλακίδης Ηλίας του Χριστοφόρου
Εφ. Εκδηλώσεων	Στεργιάδης Τριαντάφυλλος του Φωτίου
Εφ. Τμημάτων	Κοτίδης Ιωάννης του Γεωργίου

Αγαπητά μέλη και συνεργάτες, μικροί και μεγάλοι φίλοι της Ευξείνου Λέσχης Βεροίας (ΕΛΒ), μετά τις σημερινές εκλογές, αναλαμβάνουμε τη διοίκηση της Λέσχης μας, για τη διετία 2019-20.

Αποχαιρετούμε αλλά δεν αποχωριζόμαστε τον πρόεδρο της λέσχης κ. Παύλο Σαρμηχαηλίδη, την Α' αντιπρόεδρο κ. Αικατερίνη Χατζίδη και τον έφορο Κ-Α Περιουσίας κ. Ηλία Στολτίδη που αποχωρούν εθελοντικά από το ΔΣ της λέσχης και αφού τους ευχαριστήσουμε για την πολυετή, πολύπλευρη και συνεχή προσφορά τους στο σύλλογο, τους ευχόμαστε υγεία και πρόοδο στη ζωή τους.

Η συγκίνηση αλλά και υπερηφάνεια που έχουμε την τιμή και την τύχη να ηγούμεθα ενός σπουδαίου και σημαντικού συλλόγου, με τη δική σας ψήφο, μας γεμίζει με ακλόνητη πεποίθηση ότι βρισκόμαστε στο σωστό δρόμο και μας δίνει το δικαίωμα αλλά και την υποχρέωση να δηλώσουμε ότι θα αγωνιζόμαστε:

- ✓ για να διατηρήσουμε την ιστορία, τον πολιτισμό, τις παραδόσεις και τη γλώσσα του ποντιακού Ελληνισμού.
- ✓ για τη Διεθνοποίηση και τη Διεθνή Αναγνώριση και Καταδίκη της Γενοκτονίας των προγόνων μας Ελλήνων του Πόντου.
- ✓ για τη σύσφιξη των σχέσεων με άλλα αδελφά σωματεία, την αλληλεγγύη και τη στήριξη όλων των ποντίων αλλά και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπου αυτά καταπατούνται.
- ✓ για την συνέχιση της στήριξης της ΠΟΕ για την αλλαγή του νομικού και διοικητικού καθεστώτος του Ν.Π.Δ.Δ. Ιερού Ιδρύματος «Παναγία Σουμελά», έτσι ώστε να αποκατασταθεί η νομιμότητα στον τρόπο διοίκησης και να επιτευχθεί η ουσιαστική ανιστόρηση της Ιεράς Μονής.

Όλοι μαζί σαν οικογένεια θα συνεχίσουμε και θα πορευτούμε με θέληση το καλό και την πρόοδο της Λέσχης μας. Σας θέλουμε όλους κοντά μας, μέλη και φίλους και ευχόμαστε η Παναγία Σουμελά να χαρίζει σε όλους υγεία, δύναμη, ατομική και οικογενειακή ευτυχία και κάθε επαγγελματική επιτυχία.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Τουμπουλιδής Νικόλαος

Η Γ. Γραμματέας
Τογκουσίδου Ευαγγελία

Η ποντιακή διάλεκτος και η άρρηκτη σχέση της με την αρχαία ελληνική

Η καταγωγή της ποντιακής διαλέκτου από την ιωνική διάλεκτο της αρχαίας ελληνικής είναι γνωστή και αναμφισβήτητη, γεγονός το οποίο θεμελιώνεται όχι μόνο ιστορικά αλλά και γλωσσολογικά. Αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι η ποντιακή διάλεκτος συντηρεί απλώς λεκτικά λείψανα της ιωνικής, αλλά ότι συνδέεται ποικιλοτρόπως με την αρχαία ελληνική, όπως αποδεικνύεται από πολλές εκφάνσεις της.

Γι' αυτό, όσο καλά και να κατέχει την ποντιακή κάποιος, δεν μπορεί να αποκλείσει κατά τη διδασκαλία της όλα εκείνα τα σημεία που προέρχονται από την αρχαία ελληνική.

Πρώτα και κύρια, η αρχαία ελληνική είναι απαραίτητη για να οδηγηθούμε με ασφάλεια στην ετυμολογία των λέξεων. Αν πιστεύει κάποιος ότι η ψιλή και η δασεία είναι παρωχημένα σύμβολα που εξυπηρετούσαν γλωσσικές ανάγκες άλλων εποχών, πώς θα ξεχωρίσει την «ώρα» (=κατάλληλη εποχή) που γράφεται με δασεία από την «ώρα» (=φροντίδα, μέριμνα) που γράφεται με ψιλή; Η πρώτη λέξη μαζί με το στερητικό «α» μας δίνει στην ποντιακή τον «άγουρο» (=ο νέος, ο άντρας), ενώ η λέξη «ώρα» (=φροντίδα, μέριμνα) μας δίνει το παράγωγο στην ποντιακή ρήμα «ωράζω» και «εράζω».

Άλλωστε, και στην κοινή νεοελληνική οι δασείες υπάρχουν και καθορίζουν τη μορφή πολλών λέξεων. Λέμε «ανθυγεινός», γιατί η λέξη «υγεία» γράφεται με δασεία και αυτό προκαλεί δάσυνση του «τ» της πρόθεσης «αντί» σε «θ», και «αφαίρεση», γιατί το «αίρω» δασύνεται και προκαλεί τη δάσυνση του «π» της πρόθεσης «από» σε «φ». Επομένως, μόνο ως επιπλάιες κι επιφανειακές προσεγγίσεις κρίνονται όσες θεωρούν την κοινή νεοελληνική αποκομμένη από την αρχαία ελληνική.

Ακόμη και στην ερμηνεία των ρημάτων της ποντιακής η γνώση της αρχαίας ελληνικής είναι επιβεβλημένη. Πώς θα εξηγήσει ο διδάσκων την ποντιακή ότι το «έγκα» δεν είναι μόνο ο ιωνικός αόριστος «ήνεικα» του ρήματος «φέρω» αλλά και ο αόριστος του ρήματος «εβγάλλω» και των σύνθετων «επεβγάλλω» και «παρεβγάλλω», που μετατρέπονται αντίστοιχα σε «εξέγκα», «επεξέγκα» και «επαρεξέγκα»;

Η ερμηνεία των ρημάτων απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, όχι μόνο για όσα στοιχεία προέρχονται από την αρχαία ελληνική, αλλά και για να μην παρασυρθεί κανείς και μπερδέψει τη σημασία του ίδιου ρήματος, όταν στην ποντιακή διαφέρει από τη νεοελληνική.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε το ρήμα «αποπαίρνω», που στη νεοελληνική σημαίνει «μιλώ απότομα, ψέγω», ενώ στην ποντιακή «αποπαίρω» σημαίνει «καταλαβαίνω, εννοώ, νιώθω» (Ανθίμος Παπαδόπουλος, *Ιστορικών Λεξικών Ποντικής Διαλέκτου*). Γι' αυτό η ερμηνεία των ρημάτων απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και όχι απευθείας την ταύτιση της ερμηνείας τους με αυτήν της κοινής νεοελληνικής.

Ο παραλληλισμός της ποντιακής με την κοινή νεοελληνική και η ερμηνεία της ποντιακής αποκλειστικά και μόνο με βάση τους κανόνες της νεοελληνικής είναι πέρα για πέρα ακατάλληλη και μαρτυρά την προκρούστεια διάθεση ανθρώπων που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα στη διαχρονία της.

Για παράδειγμα, δεν μπορούμε να επιβάλουμε στους ομιλητές των διαφορετικών ιδιωμάτων της ποντιακής τους κανόνες της νεοελληνικής για το τελικό -ν. Για τη χρήση του τελικού -ν στα ποντιακά κάνει λόγο ο Ανθίμος Παπαδόπουλος στη *Γραμματική* του, αναφέροντας τα ιδιώματα που το κρατούν και τα ιδιώματα που το αποβάλλουν. Η επιβολή ενός γενικού κανόνα για τους ομιλητές της ποντιακής συνιστά παραποίηση και διαστρέβλωση και θα οδηγήσει σε συγχύσεις, όπως η αποβολή του τελικού -ν στα αρσενικά προκαλούσε σύγχυση για το γένος του ουσιαστικού. Γι' αυτό ακούγονται τύποι στον πληθυντικό όπως «τα φάκελα», από ομιλητές κυρίως προηγούμενων γενεών, που είχαν μάθει από το γλωσσικό τους περιβάλλον πως τα αρσενικά κρατούν το -ν.

Η παρερμηνεία ήταν εύλογη, αφού θεωρούσαν πως το ουσιαστικό «το φάκελο» έχει πληθυντικό «τα φάκελα»!

Η εξομείωση της ποντιακής με την κοινή νεοελληνική είναι καταδικαστέα για έναν επιπλέον λόγο. Καθεμιά χρησιμοποιήθηκε για διαφορετικούς σκοπούς κι επιτέλεσε διαφορετικούς ρόλους. Στην περίπτωση της ποντιακής έχουμε μια διάλεκτο που διασώζει τόσο αρχαία όσο και μεσαιωνικά στοιχεία της ελληνικής γλώσσας, αποτελώντας μια παρακαταθήκη αιώνων. Απεναντίας, η κοινή νεοελληνική, έχοντας τα θεμέλια της στα πελοποννησιακά ιδιώματα λόγω της ίδρυσης του νεοελληνικού κράτους σ' εκείνα τα εδάφη, ήταν χρήσιμη για έναν ακόμη λόγο: «Γεννημένη στην καρδιά της παλιάς Ελλάδας και έχοντας έτσι με την κεντρική γεωγραφική της θέση διάμεσο γλωσσικό τύπο ανάμεσα στα γύρω της ιδιώματα, της Ρούμελης και των δυτικών, νότιων και ανατολικών νησιών, παρουσιάζοταν από πριν σαν διάμεσος συμβιβαστικός τύπος στις γλωσσικές τους διαφορές» (Μανόλης Τριανταφυλλίδης, *Νεοελληνική Γραμματική*, τόμ. 3, «Ιστορική Εισαγωγή»).

«Η γλώσσα είναι ένα από τα αναπαλλοτρίωτα του έθνους κτήματα» αναφέρει ο πάντα επίκαιρος Αδαμάντιος Κοραΐς. Γι' αυτό ας αντισταθούμε σε κάθε μορφή αλλοτρίωσης και να μην βαφτίζουμε συλλήβδην οποιονδήποτε νεοτερισμό «γλωσσική αλλαγή». Είναι το μόνο στοιχείο της παράδοσής μας που αν χαθεί, δεν έχει δρόμο επιστροφής.

Αρχοντούλα Κωνσταντινίδου
Φιλολόγος

